

COMPARATIO VALORVM FORMVLAE INTEGRALIS

$$\int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}},$$

A TERMINO $x=0$ VSQVE AD $x=1$
EXTENSAE.

Auctore

L. EULER O.

Conuent. exhib. die 10 Octobr. 1776.

§. I.

In hac formula litterae n , p et q perpetuo designant numeros integros positiuos, et pro quolibet numero n binis litteris p et q omnes valores tribui concipiuntur, ita vt hinc pro quouis numero n innumerae nascantur huiusmodi formulae integrales, quarum valores plurimas egregias relationes inter se seruant; vnde si eorum aliquot fuerint cogniti, reliquae omnes ex iis definiri queant. Iam dudum equidem plures huiusmodi relationes demonstraui; cum autem hoc argumentum temporis neutiquam exhaustissem, nunc accuratius in istas relationes inquirere constitui, et eiusmodi methodum adhibebo, quae omnes plane huius generis relationes sit exhibitura; his

his enim inuentis innumerabilia Theoremata condi poterunt, quibus vniuersa Analysis non mediocriter locupletari erit censenda.

§. 2. Quoniam igitur hoc modo pro quolibet numero n ambae litterae p et q infinitos valores recipere possunt, ante omnia hic obseruari conuenit, omnes hos innumerabiles casus semper ad numerum finitum reuocari posse. Quantumvis enim magni numeri pro litteris p et q accipiantur, eos casus semper ad alios reducere licet, in quibus numeri p et q quantitate n futuri sint diminuti. Hoc igitur modo omnes huiusmodi casus tandem eo redigi poterunt, vt ambo numeri p et q infra exponentem n deprimantur; vnde pro quolibet numero n eos tantum casus considerasse sufficiet, quibus litterae p et q minores valores recipiant quam n , vel saltem hunc limitem non superent. Hoc igitur modo pro quouis numero n multitudo casuum, qui in computum veniunt, et quos inter se comparari oportet, prorsus erit determinata.

§. 3. Quemadmodum autem ista reductio litterarum p et q ad numeros continuo minores institui debeat, quamquam id satis in vulgus est notum, tamen ad formulam praesentem accommodasse iuuabit. Statuatur scilicet haec formula algebraica:

$x^p (1 - x^n)^{\frac{q}{n}} = V$, eritque

$$l V = p l x + \frac{q}{n} l (1 - x^n),$$

hinc differentiando

$$\frac{\partial V}{V} = \frac{p \partial x}{x} - \frac{q x^{n-1} \partial x}{1 - x^n} = \frac{p \partial x - (p + q) x^n \partial x}{x (1 - x^n)},$$

vbi si per V multiplicemus ac per partes integremus, orietur ista aequatio:

$$V =$$

$$V = p \int x^{p-1} \partial x (1 - x^n)^{\frac{q-n}{n}} - (p+q) \int x^{p+n-1} \partial x (1 - x^n)^{\frac{q-n}{n}},$$

Quoniam igitur quantitas V pro utroque integrationis termino evanescit, hinc adipiscimur istam reductionem:

$$\int x^{p+n-1} \partial x (1 - x^n)^{\frac{q-n}{n}} = \frac{p}{p+q} \int x^{p-1} \partial x (1 - x^n)^{\frac{q-n}{n}},$$

cuius ergo reductionis ope exponens ipsius x continuo quantitate n diminui poterit, donec tandem infra n deprimatur.

§. 4. Deinde formula pro $\frac{\partial V}{V} = \frac{p \partial x - (p+q) x^n \partial x}{x (1 - x^n)}$

inuenta hoc modo referri poterit:

$$\frac{\partial V}{V} = \frac{(p+q) \partial x (1 - x^n) - q \partial x}{x (1 - x^n)},$$

quae forma per V multiplicata ac denuo per partes integrata dabit

$$V = (p+q) \int x^{p-1} \partial x (1 - x^n)^{\frac{q}{n}} - q \int x^{p-1} \partial x (1 - x^n)^{\frac{q-n}{n}},$$

unde quia posito $x = 1$ fit $V = 0$, oritur haec reductio:

$$\int x^{p-1} \partial x (1 - x^n)^{\frac{q}{n}} = \frac{q}{p+q} \int x^{p-1} \partial x (1 - x^n)^{\frac{q-n}{n}},$$

cuius reductionis ope exponens Binomii $1 - x^n$ unitate minuitur, siue quod eodem redit, numerus q numero n imminuitur. Tali igitur reductione, quoties opus fuerit, repetita, exponens q tandem infra n deprimi poterit.

§. 5. Quoniam igitur pro quouis numero n ambos exponentes p et q tanquam minores quam n spectare licet, for-

Sicque demonstratum est ambas litteras p et q semper inter se esse permutabiles.

§. 7. His praemissis, quo calculos sequentes magis in compendium redigere liceat, loco formulae huius integralis:

$$\int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}} = \int \frac{x^{q-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-p}}},$$

scribamus hunc characterem: (p, q) , vbi perinde est, siue p ante q , siue q ante p collocetur; semper autem hic certus exponentens n subintelligi debet. Hic autem duo casus prae reliquis maxime memorabiles occurrunt. Prior casus est, quo numerorum p et q alteruter ipsi exponenti n est aequalis; si enim fuerit $q = n$, erit ex priore formula $(p, n) = \int x^{p-1} \partial x = \frac{1}{p}$, sicque perpetuo habebimus $(p, n) = \frac{1}{p}$, hincque etiam $(n, q) = \frac{1}{q}$. Alter casus notatu dignissimus locum habet, quando $p + q = n$, quo casu semper est

$$(p, q) = \frac{\pi}{n \sin. \frac{p\pi}{n}} = \frac{\pi}{n \sin. \frac{q\pi}{n}}.$$

Ad hoc ostendendum sit $q = n - p$, hincque formula proposita $\int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^p}}$, tum ponatur $\frac{x}{\sqrt[n]{(1-x^n)}} = z$, et quia

$$\frac{x^p}{\sqrt[n]{(1-x^n)^p}} = z^p, \text{ erit } S = \int \frac{z^p \partial x}{x}. \text{ Ex facta autem po-}$$

sitione sequitur $x^n = \frac{z^n}{1+z^n}$, hincque

$$n l x = n l z - l(1+z^n),$$

ergo differentiando

∂x

$$\frac{\partial x}{x} = \frac{\partial z}{z} - \frac{z^{n-1} \partial z}{1+z^n} = \frac{\partial z}{z(1+z^n)},$$

ita ut iam sit $S = \int \frac{z^{p-1} \partial z}{1+z^n}$. Quia, autem sumpto $x = 0$ fit etiam $z = 0$, at vero sumpto $x = 1$ prodit $z = \infty$, hoc integrale a termino $z = 0$ vsque ad $z = \infty$ extendi debet. Notum autem est valorem hoc modo resultantem esse $\frac{\pi}{n \sin \frac{p\pi}{n}}$.

§. 8. Progrediamur nunc ad ipsum fundamentum, unde omnes relationes, quas quaerimus, deriuari conuenit et quod reductioni proprii innititur; unde fit

$$\int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}} = \frac{p+q}{p} \cdot \int \frac{x^{n+p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}},$$

ubi loco $\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}$ scribamus X , ut fit

$$\int \frac{x^{p-1} \partial x}{X} = \frac{p+q}{p} \cdot \int \frac{x^{n+p-1} \partial x}{X},$$

hinc iam simili modo, si loco p scribamus $n+p$, erit

$$\int \frac{x^{n+p-1} \partial x}{X} = \frac{n+p+q}{n+p} \cdot \int \frac{x^{2n+p-1} \partial x}{X},$$

hincque sequitur fore:

$$\int \frac{x^{p-1} \partial x}{X} = \frac{p+q}{p} \cdot \frac{n+p+q}{n+p} \cdot \int \frac{x^{2n+p-1} \partial x}{X}.$$

Quodsi simili modo ulterius progrediamur, perueniemus ad hanc aequationem:

$$\int \frac{x^{p-1} \partial x}{X} = \frac{p+q}{p} \cdot \frac{n+p+q}{n+p} \cdot \frac{2n+p+q}{2n+p} \cdot \int \frac{x^{3n+p-1} \partial x}{X}.$$

Quare si hoc modo in infinitum progrediamur, habebimus

$$\int \frac{x^{p-1} \partial x}{X} = \frac{p+q}{p} \cdot \frac{n+p+q}{n+p} \cdot \frac{2n+p+q}{2n+p} \times$$

$$\times \dots \times \frac{in+p+q}{in+p} \int \frac{x^{(i+1)n+p-1} \partial x}{X},$$

vbi i denotat numerum infinite magnum.

§. 9. Quodsi iam loco p alium quemcunque numerum r , pariter ipso n minorem, assumamus, erit simili modo:

$$\int \frac{x^{r-1} \partial x}{X} = \frac{r+q}{r} \cdot \frac{n+r+q}{n+r} \cdot \frac{2n+r+q}{2n+r} \times$$

$$\times \dots \times \frac{in+r+q}{in+r} \int \frac{x^{(i+1)n+r-1} \partial x}{X},$$

vbi littera i eundem numerum infinitum designat, ita ut vtrunque idem factorum numerus adsit. Diuidamus iam priorem expressionem per istam, et quoniam extremae formulae integrales, ob litteras p et r prae $(i+1)n$ evanescentes, pro aequalibus inter se sunt habendae, facta diuisione per singulos factores reperiemus hanc aequationem:

$$\frac{\int x^{p-1} \partial x : X}{\int x^{r-1} \partial x : X} = \frac{r(p+q)}{p(r+q)} \cdot \frac{(n+r)(n+p+q)}{(n+p)(n+r+q)} \times$$

$$\times \frac{(2n+r)(2n+p+q)}{(2n+p)(2n+r+q)} \cdot \frac{(3n+r)(3n+p+q)}{(3n+p)(3n+r+q)} \times \text{etc.}$$

Restituamus iam loco harum formularum integralium characteres ante stabilitos, atque adipiscemur istam relationem notatu dignissimam:

$\frac{(p,q)}{(r,q)} = \frac{r(p+q)}{p(r+q)} \cdot \frac{(n+r)(n+p+q)}{(n+p)(n+r+q)} \cdot \frac{(2n+r)(2n+p+q)}{(2n+p)(2n+r+q)} \cdot \text{etc.}$

quod productum ex infinitis membris componitur, quorum singula sunt fractiones, quarum tam numeratores quam denominatores ex binis factoribus constant. Hos factores singulos eodem

quem ergo exponentem n quovis casu excedere non oportet, quamobrem evolutionem formae generalis in theoremate contentae ita in classes distribuamus, quae inter se per maximum valorem termini $a + b$ distinguantur. Cum igitur nulla litterarum a, b, c nihilo aequalis sumi queat, ac esse debeat $b > c$, minimus valor, quem terminus $a + b$ recipere potest, erit 3, in quo ergo primam classem constituemus; sequentes vero classes constituentur, dum termino $a + b$ valores 4, 5, 6, 7, etc. tribuantur.

I. Evolutio classis

qua $a + b = 3$.

§. 12. Hic ergo necessario erit $a = 1, b = 2$ et $c = 1$, ita ut hic nulla varietas locum inueniat, unde theorema nostrum suppeditat hanc unicam relationem: $(1, 2)(3, 1) = (1, 1)(2, 2)$. Dummodo igitur exponens n non fuerit minor quam 3, semper haec insignis relatio locum habet:

$$\int \frac{\partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-2}}} \cdot \int \frac{x x \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-1}}} = \int \frac{\partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-1}}} \cdot \int \frac{x \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-2}}},$$

quae forma, quia in quolibet caractere terminos inter se permutare licet, etiam hoc modo repraesentari poterit:

$$\int \frac{x \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-1}}} \cdot \int \frac{\partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-3}}} = \int \frac{\partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-1}}} \cdot \int \frac{x \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-2}}}.$$

II. Evolutio classis

qua $a + b = 4$.

§. 13. Quoniam b binario minor esse nequit, hic erit vel $b = 2$, vel $b = 3$. Sit igitur primo $b = 2$, eritque $a = 2$
et

et $c = 1$; unde ex nostro theoremate sequitur haec relatio: $(2, 2)(4, 1) = (2, 1)(3, 2)$, quae forma manifesto oritur ex classe prima, si ibi termini priores cuiusque characteris unitate augeantur; id quod etiam inde intelligere licet, quod omnes termini priores litteram a continent, qua unitate aucta processus semper fit ad classem sequentem.

§. 14. Deinde vero hic quoque statui potest $b = 3$, unde fit $a = 1$; at vero littera c iam duos valores, vel 1, vel 2 fortiri poterit; priore casu, quo $c = 1$, prodibit ista aequatio: $(1, 3)(4, 1) = (1, 1)(2, 3)$; alter vero casus, quo $c = 2$, praebet hanc aequationem: $(1, 3)(4, 2) = (1, 2)(3, 3)$. Sicque haec classis omnino sequentes tres relationes continebit:

- 1°. $(2, 2)(4, 1) = (2, 1)(3, 2)$,
- 2°. $(1, 3)(4, 1) = (1, 1)(2, 3)$,
- 3°. $(1, 3)(4, 2) = (1, 2)(3, 3)$.

III. Euolutio classis

qua $a + b = 5$.

§. 15. In hac igitur classe primo occurrent tres relationes praecedentes, si modo termini priores cuiusque characteris unitate augeantur: hinc enim casus exfurgent, quibus est vel $b = 2$, vel $b = 3$. De nouo igitur hic accedent casus, quibus $b = 4$ et $a = 1$, vbi ergo erit vel $c = 1$, vel $c = 2$, vel $c = 3$, quibus ergo tribus casibus euolutis omnino in hac classe sex continebuntur relationes, quae erunt:

- 1°. $(3, 2)(5, 1) = (3, 1)(4, 2)$,
- 2°. $(2, 3)(5, 1) = (2, 1)(3, 3)$,
- 3°. $(2, 3)(5, 2) = (2, 2)(4, 3)$,

4°.

$$4^{\circ}. (1, 4)(5, 1) = (1, 1)(2, 4),$$

$$5^{\circ}. (1, 4)(5, 3) = (1, 2)(3, 4),$$

$$6^{\circ}. (1, 4)(5, 5) = (1, 3)(4, 4),$$

IV. Evolutio classis

qua $a + b = 6$.

§. 16. Hic igitur primum occurrent omnes relationes proxime praecedentes, si modo termini priores cuiusque characteris unitate augeantur: hi scilicet nascuntur, si fuerit vel $b = 2$, vel $b = 3$, vel $b = 4$. Praeterea vero insuper accedent casus $b = 5$ et $a = 1$, ubi littera c recipere poterit valores 1, 2, 3, 4, sicque omnino in hac classe occurrent decem relationes sequentes:

$$1^{\circ}. (4, 2)(6, 1) = (4, 1)(5, 2),$$

$$2^{\circ}. (3, 3)(6, 1) = (3, 1)(4, 3),$$

$$3^{\circ}. (3, 3)(6, 2) = (3, 2)(5, 2),$$

$$4^{\circ}. (2, 4)(6, 1) = (2, 1)(3, 4),$$

$$5^{\circ}. (2, 4)(6, 2) = (2, 2)(4, 4),$$

$$6^{\circ}. (2, 4)(6, 3) = (2, 3)(5, 4),$$

$$7^{\circ}. (1, 5)(5, 1) = (1, 1)(2, 5),$$

$$8^{\circ}. (1, 5)(6, 2) = (1, 2)(3, 5),$$

$$9^{\circ}. (1, 5)(6, 3) = (1, 3)(4, 5),$$

$$10^{\circ}. (1, 5)(6, 4) = (1, 4)(5, 5).$$

V. Evolutio classis

qua $a + b = 7$.

§. 17. Hic igitur primo occurrent omnes relationes Classis IV. postquam scilicet omnes terminos priores singulorum

rum characterum unitate auxerimus, quos igitur hic apposuisse non erit necesse, ac sufficiet eas tantum relationes hic exponere, quae de nouo accedunt et ex valore $b = 6$ oriuntur, existente $a = 1$; ubi pro c sumi poterunt numeri 1, 2, 3, 4, 5, ita ut harum numerus sit quinque. Hae ergo relationes sunt:

$$\begin{aligned}(1, 6) (7, 1) &= (1, 1) (2, 6) \\(1, 6) (7, 2) &= (1, 2) (3, 6) \\(1, 6) (7, 3) &= (1, 3) (4, 6) \\(1, 6) (7, 4) &= (1, 4) (5, 6) \\(1, 6) (7, 5) &= (1, 5) (6, 6).\end{aligned}$$

VI. Euolutio classis

qua $a + b = 8$.

§. 18. In hac iam classe primo occurrent omnes decem relationes classis IV, dum scilicet omnes termini priores binario augentur; praeterea quoque accedent quinque relationes in classe V allatae, dum partes priores unitate augebuntur; praeter has vero de nouo accedent 6 sequentes relationes ex valoribus $a = 1$ et $b = 7$ oriundae, dum litterae c valores 1, 2, 3, 4, 5, 6 ordine tribuuntur, quae ergo erunt:

$$\begin{aligned}(1, 7) (8, 1) &= (1, 1) (2, 7) \\(1, 7) (8, 2) &= (1, 2) (3, 7) \\(1, 7) (8, 3) &= (1, 3) (4, 7) \\(1, 7) (8, 4) &= (1, 4) (5, 7) \\(1, 7) (8, 5) &= (1, 5) (6, 7) \\(1, 7) (8, 6) &= (1, 6) (7, 7).\end{aligned}$$

VII. Euolutio classis

qua $a + b = 9$.

§. 19. Ut omnes relationes ad hanc classem pertinentes adipiscamur, notandum est primo hic occurrere decem relationes classis

Nova Acta Acad. Imp. Sc. T. V.

N

IV.

IV. dum partes priores ternario augentur. Secundo adiaci oportet quinque relationes in classe V. exhibitas, ubi partes priores binario augeri debent. Tertio huc referri debent sex relationes classis VI. partes priores unitate augendo. Insuper vero de nouo accedent septem relationes ex valoribus $a = 1$ et $b = 8$ natae, dum litterae c tribuuntur ordine valores 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Hae relationes sunt:

$$\begin{aligned} (1, 8) (9, 1) &= (1, 1) (2, 8) \\ (1, 8) (9, 2) &= (1, 2) (3, 8) \\ (1, 8) (9, 3) &= (1, 3) (4, 8) \\ (1, 8) (9, 4) &= (1, 4) (5, 8) \\ (1, 8) (9, 5) &= (1, 5) (6, 8) \\ (1, 8) (9, 6) &= (1, 6) (7, 8) \\ (1, 8) (9, 7) &= (1, 7) (8, 8). \end{aligned}$$

§. 20. Hinc iam ordo progressionis tam clare perspicitur, ut superfluum foret has evolutiones ulterius prosequi; quandoquidem ob ingentem multitudinem relationum, quae in sequentibus classibus occurrerent, nimis molestum foret omnes percurrere. Quin etiam nostrum institutum vix permittere videtur, ut in nostra formula generali exponentem n ultra sex vel septem augeamus, si quidem omnes relationes ad eum pertinentes enumerare voluerimus. Sin autem animus sit aliquas tantum expendere, classes allatae abunde sufficiunt, dum termini priores cuiusque classis quouis numero augebuntur.

§. 21. His iam classibus expeditis formulam integram propositam $\int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}}$ secundum diuersos valores exponentis n pertractemus, dum scilicet succedive assumemus $n = 3$; $n = 4$; $n = 5$; etc. et pro quolibet ordine omnes relationes

lationes, quae in eo occurrere possunt, expendamus. Euidens autem est, quicumque numerus exponenti n tribuatur, formulas omnium classium inferiorum, in quibus scilicet terminus $a+b$ non superet n , in usum vocari posse. Ex quo intelligitur, si fuerit $n=3$, vnicam relationem locum inuenire; statim autem ac n magis augetur, numerus omnium relationum mox ita increfcit, vt nimis molestum foret omnes recensere. Hos igitur diuersos ordines, ex exponente n constituendos, a primo incipiendo, ordine euoluamus.

Ordo I.

quo $n=3$ et formula

$$(p, q) = \int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[3]{(1-x^3)^{n-q}}} = \int \frac{x^{q-1} \partial x}{\sqrt[3]{(1-x^3)^{n-p}}}.$$

§. 22. Cum hic fit $n=3$, erit $(3, 1) = 1$; formulae autem integrales huius ordinis erunt tres; scilicet: 1°. $(1, 1)$; 2°. $(1, 2)$; 3°. $(2, 2)$; quarum media, ob $1+2=3$, a circulo pendet, quae ergo, quia est cognita, ponatur.

$$(1, 2) = \frac{\pi}{3 \sin. \frac{\pi}{3}} = \frac{2\pi}{3\sqrt{3}} = A.$$

Hic igitur tantum classis prima locum habet, quae nobis hanc vnicam aequationem suppeditat: $A = (1, 1) (2, 2)$.

§. 23. Hinc ergo patet productum ex binis formulis transcendentibus $(1, 1)$ et $(2, 2)$ aequari quantitati circulari $A = \frac{2\pi}{3\sqrt{3}}$, ita vt pro ipsis formulis integralibus habeamus hanc relationem:

$$\int \frac{\partial x}{\sqrt[3]{(1-x^3)^2}} \cdot \int \frac{x \partial x}{\sqrt[3]{(1-x^3)}} = \frac{2\pi}{3\sqrt{3}};$$

N 2

vnde

vnde si altera harum duarum formularum fuerit cognita, etiam valor alterius assignari potest. Spectemus ergo priorem quasi nobis esset cognita, etiamsi sit transcendens, eamque ponamus

$$(1, 1) = \int \frac{\partial x}{\sqrt[3]{(1-x^3)^2}} = P$$

eritque $(2, 2) = \frac{A}{P}$. Sicque nihil praeterea in hoc ordine notandum relinquitur.

Ordo II.

quo $n = 4$ et formula

$$(p, q) = \int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[4]{(1-x^4)^{4-q}}} = \int \frac{x^{q-1} \partial x}{\sqrt[4]{(1-x^4)^{4-p}}}$$

§. 24. Cum igitur hic sit $n = 4$, erit $(4, 1) = 1$ et $(4, 2) = \frac{1}{2}$; formulae autem integrales ad hunc ordinem pertinentes erunt sex sequentes: 1°. $(1, 1)$; 2°. $(1, 2)$; 3°. $(1, 3)$; 4°. $(2, 2)$; 5°. $(2, 3)$; 6°. $(3, 3)$, inter quas ergo reperiuntur duae formulae circulares $(1, 3)$ et $(2, 2)$, quas propterea litteris A et B designemus, ponendo

$$(1, 3) = \frac{\pi}{4 \sin. \frac{\pi}{4}} = \frac{\pi}{2 \sqrt{2}} = A \text{ et}$$

$$(2, 2) = \frac{\pi}{4 \sin. \frac{\pi}{4}} = \frac{\pi}{4} = B$$

ita vt fit $\frac{A}{B} = \sqrt{2}$.

§. 25. In hoc ergo ordine aequationes tam primae quam secundae classis locum habere possunt; secunda autem classis nobis, has tres praebet aequationes:

$$1^\circ. B = (2, 1)(3, 2); \quad 2^\circ. A = (1, 1)(2, 3); \quad 3^\circ. A = 2(1, 2)(3, 3);$$

classis

$$(1, 2) = P = \int \frac{\partial x}{\sqrt{(1-x^4)}};$$

$$(1, 1) = \frac{A}{B};$$

$$(2, 3) = \frac{B}{P};$$

$$(3, 3) = \frac{A}{2P}.$$

Ex postremis ergo erit

$$(2, 3) : (3, 3) = 2B : A = \sqrt{2} : 1,$$

ita ut etiam hae duae formulae inter se habeant rationem algebraicam, qua est

$$\int \frac{xx \partial x}{\sqrt{(1-x^4)}} = \sqrt{2} \int \frac{xx \partial x}{\sqrt[4]{(1-x^4)}}.$$

Aliis insignibus relationibus, utpote satis cognitis, hic non immoramur.

Ordo III.

quo $n=5$ et formula

$$(p, q) = \int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[5]{(1-x^5)^{n-q}}} = \int \frac{x^{q-1} \partial x}{\sqrt[5]{(1-x^5)^{n-p}}}.$$

§. 28. Hic igitur ob $n=5$ ante omnia erit $(5, 1)=1$; $(5, 2)=\frac{1}{2}$; $(5, 3)=\frac{1}{3}$; formulae autem integrales huius ordinis erunt hae decem:

$$1^{\circ}. (1, 1); 2^{\circ}. (1, 2); 3^{\circ}. (1, 3); 4^{\circ}. (1, 4); 5^{\circ}. (2, 2);$$

$$6^{\circ}. (2, 3); 7^{\circ}. (2, 4); 8^{\circ}. (3, 3); 9^{\circ}. (3, 4); 10^{\circ}. (4, 4);$$

inter quas quarta et sexta sunt circulares, quas ergo ita designemus:

$$(1, 4) = \frac{\pi}{5 \sin. \frac{1}{5} \pi} = A \text{ et}$$

$$(2, 3) = \frac{\pi}{5 \sin. \frac{2}{5} \pi} = B.$$

Praeterea vero binas formulas, quae in ordine praecedenti erant circulares, nunc autem sunt transcendentes, etiam peculiaribus litteris notemus, scilicet $(1, 3) = P$ et $(2, 2) = Q$. Mox enim patebit, dummodo etiam istae formulae tanquam cognitae spectentur, reliquas sex omnes per has quatuor determinari posse.

§. 29. Quoniam hic tres classes priores locum habere possunt, consideremus primo aequationes, quas tertia classis supeditat, & quae introductis his valoribus erunt:

$$1^{\circ}. B = P(4, 2);$$

$$2^{\circ}. B = (2, 1)(3, 3);$$

$$3^{\circ}. B = 2 Q(4, 3);$$

$$4^{\circ}. A = (1, 1)(2, 4);$$

$$5^{\circ}. A = 2(1, 2)(3, 4);$$

$$6^{\circ}. A = 3 P(4, 4).$$

Quas hoc modo succinctius repraesentare licet:

$$A = (1, 1)(2, 4) = 2(1, 2)(3, 4) = 3 P(4, 4);$$

$$B = P(4, 2) = (2, 1)(3, 3) = 2 Q(4, 3);$$

vbi sex occurrunt producta ex binis formulis integralibus, quae singula quantitati circulari aequantur, vnde totidem egregia theoremata formari possent, nisi hinc iam clare in oculos incurrerent.

§. 30. Iam videamus, quot formulas integrales incognitas ex quatuor cognitis A, B, P et Q definire queamus, at vero prima dat $(4, 2) = \frac{B}{P}$; tertia praebet $(4, 3) = \frac{B}{2Q}$; sexta dat $(4, 4) = \frac{A}{3P}$; hinc autem porro ex quarta deducimus

$$(1, 1) = \frac{A}{(2, 4)} = \frac{A P}{B};$$

ex quinta vero deducimus

$$(1, 2) = \frac{A}{2(3, 4)} = \frac{A Q}{B}.$$

Deni-

Denique ex secunda elicimus

$$(3, 3) = \frac{B}{(2, 1)} = \frac{BB}{AQ},$$

ficque ex his sex aequationibus sex determinationes sumus adepti; atque adeo per litteras A, B, P et Q valores omnium reliquarum litterarum assignauimus.

§. 31. Quoniam igitur hactenus tantum classe tertia sumus vfi, consideremus etiam aequationes secundae classis, quae sunt:

$$1^{\circ}. AQ = B(2, 1);$$

$$2^{\circ}. AP = B(1, 1) \text{ et}$$

$$3^{\circ}. P(4, 2) = (1, 2)(3, 3);$$

verum si hic valores modo inuentos substituamus, aequationes mere identicae resultant, ita vt hinc nulla noua determinatio sequatur. Idem vfu venit ex aequatione primae classis, quae erat $(2, 1)(3, 1) = (1, 1)(2, 2)$, quae facta substitutione quoque fit identica, ita vt duae priores classes nihil noui inuoluant. Neque tamen hinc concludere licet, etiam in sequentibus ordinibus classes praecedentes praetermitti posse, siquidem in ordine sequente statim contrarium se manifestabit.

§. 32. Cum igitur hic ordo complectatur decem formulas integrales, earum valores per quatuor litteras A, B, P et Q ordine ita aspectui exponamus:

$$1^{\circ}. (1, 1) = \frac{AP}{B};$$

$$2^{\circ}. (1, 2) = \frac{AQ}{B};$$

$$3^{\circ}. (1, 3) = P;$$

$$4^{\circ}. (1, 4) = A;$$

$$5^{\circ}. (2, 2) = Q;$$

$$6^{\circ}. (2, 3) = B;$$

$$7^{\circ}. (2, 4) = \frac{B}{P};$$

$$8^{\circ}. (3, 3) = \frac{B \cdot B}{A \cdot Q};$$

$$9^{\circ}. (3, 4) = \frac{B}{2 \cdot Q};$$

$$10^{\circ}. (4, 4) = \frac{A}{3 \cdot P}.$$

§. 33. Cum sit $\frac{A}{B} = \frac{\sin. \frac{2}{3} \pi}{\sin. \frac{1}{3} \pi} = 2 \cos. \frac{1}{3} \pi$, tum vero $\cos. \frac{1}{3} \pi = \frac{1 + \sqrt{5}}{4}$, erit $\frac{A}{B} = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$, ideoque quantitas algebraica. Hinc igitur aliquot paria formularum integralium exhiberi poterunt, quae inter se teneant rationem algebraicam; erit enim:

$$\frac{(1, 1)}{(1, 3)} = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}; \quad \frac{(1, 2)}{(2, 2)} = \frac{A}{B}; \quad \frac{(3, 4)}{(3, 3)} = \frac{1 + \sqrt{5}}{4}; \quad \frac{(4, 4)}{(2, 4)} = \frac{1 + \sqrt{5}}{6};$$

vnde totidem egregia theoremata condi possent, nisi ex his formulis manifesto elucerent.

Ordo IV.

quo $n = 6$ et formula

$$(p, q) = \int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[6]{(1 - x^6)^{6-q}}} = \int \frac{x^{q-1} \partial x}{\sqrt[6]{(1 - x^6)^{6-p}}}.$$

§. 34. Quoniam hic est $n = 6$, habebimus ante omnia $(6, 1) = 1$; $(6, 2) = \frac{1}{2}$; $(6, 3) = \frac{1}{3}$; $(6, 4) = \frac{1}{4}$; formularum autem integralium in hoc ordine occurrentium numerus est 15, quae sunt:

$$\begin{aligned} &1^{\circ}. (1, 1); \quad 2^{\circ}. (1, 2); \quad 3^{\circ}. (1, 3); \quad 4^{\circ}. (1, 4); \quad 5^{\circ}. (1, 5); \\ &6^{\circ}. (2, 2); \quad 7^{\circ}. (2, 3); \quad 8^{\circ}. (2, 4); \quad 9^{\circ}. (2, 5); \quad 10^{\circ}. (3, 3); \\ &11^{\circ}. (3, 4); \quad 12^{\circ}. (3, 5); \quad 13^{\circ}. (4, 4); \quad 14^{\circ}. (4, 5); \quad 15^{\circ}. (5, 5); \end{aligned}$$

Nova Acta Acad. Imp. Sc. T. V.

O

inter

inter quas reperiuntur tres circulares, quas singulâri modo designemus, scilicet :

$$1^{\circ}. (1, 5) = \frac{\pi}{6 \sin. \frac{1}{6} \pi} = \frac{\pi}{3} = A;$$

$$2^{\circ}. (2, 4) = \frac{\pi}{6 \sin. \frac{2}{6} \pi} = \frac{\pi}{3 \sqrt{3}} = B \text{ et}$$

$$3^{\circ}. (3, 3) = \frac{\pi}{6 \sin. \frac{3}{6} \pi} = \frac{\pi}{6} = C;$$

ita ut fit $A = 2 C$. Praeterea vero ambas formulas, quae in ordine praecedente erant circulares, nunc vero sunt transcendentes, statuamus $(1, 4) = P$ et $(2, 3) = Q$. His factis denominationibus euoluamus decem aequationes classis quartae, quae sunt:

$$1^{\circ}. B = P (5, 2);$$

$$2^{\circ}. C = (3, 1) (4, 3);$$

$$3^{\circ}. C = 2 Q (5, 3);$$

$$4^{\circ}. B = (2, 1) (3, 4);$$

$$5^{\circ}. B = 2 (2, 2) (4, 4);$$

$$6^{\circ}. B = 3 Q (5, 4);$$

$$7^{\circ}. A = (1, 1) (5, 2);$$

$$8^{\circ}. A = 2 (1, 2) (3, 5);$$

$$9^{\circ}. A = 3 (1, 3) (4, 5);$$

$$10^{\circ}. A = 4 P (5, 5);$$

quas ita succinctius referre licet:

$$A = (1, 1) (5, 2) = 2 (1, 2) (3, 5) = 3 (1, 3) (4, 5) = 4 P (5, 5);$$

$$B = P (5, 2) = (2, 1) (3, 4) = 2 (2, 2) (4, 4) = 3 Q (4, 5);$$

$$C = (3, 1) (5, 2) = 2 Q (5, 3).$$

Ecce

Ecce ergo decem producta ex binis formulis integralibus, quorum singula quantitati circulari aequantur.

§. 35. Cum deinde fit $\frac{A}{B} = \sqrt{3}$ et $\frac{A}{C} = 2$, tum vero etiam $\frac{B}{C} = \frac{2}{\sqrt{3}}$, plura paria binarum formularum integralium exhiberi possunt, quae inter se teneant rationem algebraicam; erit enim:

$$\begin{aligned}\frac{A}{B} = \sqrt{3} &= \frac{(1, 1)}{(1, 4)} = \frac{2(3, 5)}{(3, 4)} = \frac{(1, 3)}{(2, 3)} = \frac{4(5, 5)}{(5, 2)}, \\ \frac{A}{C} = 2 &= \frac{(1, 1)}{(1, 3)} = \frac{(1, 2)}{(2, 3)} = \frac{3(4, 5)}{(2, 5)}, \\ \frac{B}{C} = \frac{2}{\sqrt{3}} &= \frac{(1, 4)}{(1, 3)} = \frac{3(4, 5)}{2(3, 5)}.\end{aligned}$$

§. 36. Quodsi iam quinque formulas litteris A, B, C, P et Q designatas tanquam cognitae spectemus, videamus, quomodo reliquae formulae per eas definiri queant. Ac primo quidem percurramus decem aequationes classis quartae supra allatas, quarum prima dabit $(5, 2) = \frac{B}{P}$; tertia dat $(5, 3) = \frac{C}{2Q}$; sexta praebet $(5, 4) = \frac{B}{3Q}$; decima dat $(5, 5) = \frac{A}{4P}$. Quodsi iam hos valores in reliquis furrogemus, secunda dabit $(3, 1) = \frac{C}{(4, 3)} = \frac{A Q}{B}$; septima praebet $(1, 1) = \frac{A}{(5, 2)} = \frac{A P}{B}$; octava dat $(1, 2) = \frac{A}{2(3, 5)} = \frac{A Q}{C}$; nona dat $(3, 1) = \frac{A}{3(4, 5)} = \frac{A Q}{B}$, quem valorem etiam secunda praebuit. Porro vero quarta dat $(3, 4) = \frac{B}{(2, 1)} = \frac{B C}{A Q}$. At vero ex aequatione quinta nullum valorem elicere possumus, quia neque formula $(2, 2)$ nec $(4, 4)$ etiamnunc constat. Causa est quia duae reliquarum aequationum eandem determinationem produxerunt.

§. 37. Coacti igitur sumus ad aequationes praecedentium classium confugere, atque adeo ex prima classe

$$(1, 2) (3, 1) = (1, 1) (2, 2)$$

statim colligimus

$$(2, 2) = \frac{(1, 2) (3, 1)}{(1, 1)} = \frac{A Q Q}{C P},$$

qui valor in quinta aequatione substitutus suppeditat postremam aequationem, nempe

$$(4, 4) = \frac{B}{2(2, 2)} = \frac{B C P}{2 A Q Q}.$$

Omnes igitur hos valores hic ordine referemus.

1°. (1, 1) = $\frac{A P}{B}$.	9°. (2, 5) = $\frac{B}{P}$.
2°. (1, 2) = $\frac{A Q}{C}$.	10°. (3, 3) = C.
3°. (1, 3) = $\frac{A Q}{B}$.	11°. (3, 4) = $\frac{B C}{A Q}$.
4°. (1, 4) = P.	12°. (3, 5) = $\frac{C}{2 Q}$.
5°. (1, 5) = A.	13°. (4, 4) = $\frac{B C P}{2 A Q Q}$.
6°. (2, 2) = $\frac{A Q Q}{C P}$.	14°. (4, 5) = $\frac{B}{3 Q}$.
7°. (2, 3) = Q.	15°. (5, 5) = $\frac{A}{4 P}$.
8°. (2, 4) = B.	

§. 38. Cum autem in hoc ordine etiam aequationes tam classis secundae quam tertiae valere debeant, videamus vtrum valores inuenti his classibus conueniant, an vero forte novam determinationem suppeditent? Facta autem substitutione in tribus aequationibus secundae classis, ad identitatem peruenitur, quod idem quoque in aequationibus tertiae classis contingere debet, id quod euoluenti mox patebit. Vnde memorabile est omnes aequationes in quatuor primis classibus contentas, quarum numerus est 20, tantum decem determinaciones in se complecti.

Ordo

Ordo V.

quo $n=7$ et formula

$$(p, q) = \int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[7]{(1-x^7)^{7-q}}} = \int \frac{x^{q-1} \partial x}{\sqrt[7]{(1-x^7)^{7-p}}},$$

§. 39. Quia hic $n=7$, ante omnia habebimus valores absolutos $(7, 1) = 1$; $(7, 2) = \frac{1}{2}$; $(7, 3) = \frac{1}{3}$; $(7, 4) = \frac{1}{4}$ et $(7, 5) = \frac{1}{5}$; deinde inter formulas integrales huius ordinis imprimis notari debent circulares, quas hoc modo designemus:

$$(1, 6) = \frac{\pi}{7 \sin. \frac{\pi}{7}} = A;$$

$$(2, 5) = \frac{\pi}{7 \sin. \frac{2\pi}{7}} = B;$$

$$(3, 4) = \frac{\pi}{7 \sin. \frac{3\pi}{7}} = C.$$

Praeterea vero peculiaribus litteris notentur eae formulae, quae in ordine praecedenti erant circulares, hic autem valores transcendentes sortiuntur, qui sint $(1, 5) = P$; $(2, 4) = Q$ et $(3, 3) = R$: per has enim sex litteras videbimus omnes reliquas formulas huius ordinis determinari posse.

§. 40. Quoniam supra non omnes aequationes quintae classis expressimus, eas hic coniunctim exhibeamus et ad nostrum casum accommodemus:

I ^o .	(1, 6)	(7, 1)	=	(1, 1)	(2, 6)	A	=	(1, 1)	(2, 6),
II ^o .	(1, 6)	(7, 2)	=	(1, 2)	(3, 6)	A	=	2	(1, 2) (3, 6),
III ^o .	(1, 6)	(7, 3)	=	(1, 3)	(4, 6)	A	=	3	(1, 3) (4, 6),
IV ^o .	(1, 6)	(7, 4)	=	(1, 4)	(5, 6)	A	=	4	(1, 4) (5, 6),
V ^o .	(1, 6)	(7, 5)	=	(1, 5)	(6, 6)	A	=	5	P (6, 6),
VI ^o .	(2, 5)	(7, 1)	=	(2, 1)	(3, 5)	B	=	(2, 1)	(3, 5),
VII ^o .	(2, 5)	(7, 2)	=	(2, 2)	(4, 5)	B	=	2	(2, 2) (4, 5),
VIII ^o .	(2, 5)	(7, 3)	=	(2, 3)	(5, 5)	B	=	3	(2, 3) (5, 5),
IX ^o .	(2, 5)	(7, 4)	=	(2, 4)	(6, 5)	B	=	4	Q (6, 5),
X ^o .	(3, 4)	(7, 1)	=	(3, 1)	(4, 4)	C	=	(3, 1)	(4, 4),
XI ^o .	(3, 4)	(7, 2)	=	(3, 2)	(5, 4)	C	=	2	(3, 2) (5, 4),
XII ^o .	(3, 4)	(7, 3)	=	(3, 3)	(6, 4)	C	=	3	R (6, 4),
XIII ^o .	(4, 3)	(7, 1)	=	(4, 1)	(5, 3)	C	=	(4, 1)	(5, 3),
XIV ^o .	(4, 3)	(7, 2)	=	(4, 2)	(6, 3)	C	=	2	Q (6, 3),
XV ^o .	(5, 2)	(7, 1)	=	(5, 1)	(6, 2)	B	=	P	(6, 2).

Hic igitur habemus quina producta formulae A aequalia, totidemque formulis B et C aequalia.

§. 41. Omnino autem in hoc ordine occurrunt 21 formulae integrales, ex quibus sex litteris A, B, C, P, Q et R designauimus, per quas igitur reliquas quindecim formulas integrales definiri oportet, quae sunt: 1°. (1, 1); 2°. (1, 2); 3°. (1, 3); 4°. (2, 2); 5°. (1, 4); 6°. (2, 3); 7°. (2, 6); 8°. (3, 5); 9°. (4, 4); 10°. (3, 6); 11°. (4, 5); 12°. (4, 6); 13°. (5, 5); 14°. (5, 6); 15°. (6, 6).

§. 42. Videamus igitur, quot harum formularum ex superioribus quindecim aequationibus determinare liceat, ac primo quidem ex aequationibus V, IX, XII, XIV et XV. immediate deducuntur sequentes formulae: $(6, 6) = \frac{A}{5P}$; $(6, 5) = \frac{B}{4Q}$; $(6, 4) = \frac{C}{3R}$; $(6, 3) = \frac{C}{2Q}$; $(6, 2) = \frac{B}{P}$. His iam inuentis ex
aequa-

aequationibus I, II, III et IV. deriuamus has formulas: $(1, 1) = \frac{AP}{B}$; $(1, 2) = \frac{AQ}{C}$; $(1, 3) = \frac{AR}{C}$; $(1, 4) = \frac{AQ}{B}$. Ex his vero valoribus per aequationes VI, X et XIII, colligimus $(3, 5) = \frac{BC}{AQ}$; $(4, 4) = \frac{EC}{AR}$ et $(5, 3) = \frac{BC}{AQ}$; vbi notasse iuuabit eundem valorem pro $(5, 3)$ prodiisse ex aequationibus VI et XIII. Ex reliquis autem aequationibus VII, VIII et IX, nihil concludere licet, vnde istae quatuor formulae: $(2, 2)$; $(2, 3)$; $(5, 4)$ et $(5, 5)$, nobis etiamnunc manent incognitae.

§. 43. Recurrere ergo coacti fumus ad aequationes praecedentium classium, quippe quae aequae ad nostrum ordinem pertinent atque aequationes classis quintae; hanc ob rem simili modo aequationes classis quartae hic apponamus et ad nostrum casum applicemus:

I°.	$(1, 5) (6, 1) = (1, 1) (2, 5)$	P A	$= (1, 1)$
II°.	$(1, 5) (6, 2) = (1, 2) (3, 5)$	P (6, 2)	$= (1, 2) (3, 5)$
III°.	$(1, 5) (6, 3) = (1, 3) (4, 5)$	P (6, 3)	$= (1, 3) (4, 5)$
VI°.	$(1, 5) (6, 4) = (1, 4) (5, 5)$	P (6, 4)	$= (1, 4) (5, 5)$
V°.	$(2, 4) (6, 1) = (2, 1) (3, 4)$	Q A	$= (2, 1) C$
VI°.	$(2, 4) (6, 2) = (2, 2) (4, 4)$	Q (6, 2)	$= (2, 2) (4, 4)$
VII°.	$(2, 4) (6, 3) = (2, 3) (5, 4)$	Q (6, 3)	$= (2, 3) (5, 4)$
VIII°.	$(3, 3) (6, 1) = (3, 1) (4, 3)$	R A	$= (3, 1) C$
IX°.	$(3, 3) (6, 2) = (3, 2) (5, 3)$	R (6, 2)	$= (3, 2) (5, 3)$
X°.	$(4, 2) (6, 1) = (4, 1) (5, 2)$	Q A	$= (4, 1) B.$

§. 44. Ex aequationibus I, V, VIII et X immediate concludimus has formulas: $(1, 1) = \frac{PA}{B}$; $(2, 1) = \frac{QA}{C}$; $(3, 1) = \frac{AR}{C}$; $(4, 1) = \frac{AQ}{B}$, quos autem valores iam ante adepti fumus. Secunda aequatio, si formulae iam inuentae substituantur, praebet aequationem identicam. Ex tertia autem poterimus definire formu-

formulam (4, 5), cuius valor hinc colligitur $(4, 5) = \frac{C P R}{2 A Q R}$. Simili modo ex IV elicimus $(5, 5) = \frac{B C P}{3 A Q R}$. Porro ex aequatione VI. concludimus fore $(2, 2) = \frac{A B Q R}{C C P}$. Deinde septima aequatio dat $(2, 3) = \frac{A Q R}{C P}$. Nona vero aequatio etiam praebet $(3, 2) = \frac{A Q R}{C P}$. Sicque omnes quindecim formulas incognitas determinauimus per sex litteras cognitae A, B, C, P, Q et R.

§. 45. Valores igitur omnium formularum huius ordinis hic aspectui coniunctim exponamus :

$$\begin{array}{l|l|l|l|l}
 (1, 6) = A & (6, 2) = \frac{B}{P} & (1, 1) = \frac{A P}{B} & (3, 5) = \frac{B C}{A Q} & (2, 3) = \frac{A Q R}{C P}, \\
 (2, 5) = B & (6, 3) = \frac{C}{2 Q} & (1, 2) = \frac{A Q}{C} & (4, 4) = \frac{C C}{A R} & (4, 5) = \frac{C C P}{2 A Q R}, \\
 (3, 4) = C & (6, 4) = \frac{C}{3 R} & (1, 3) = \frac{A R}{C} & & (5, 5) = \frac{B C P}{3 A Q R}, \\
 (1, 5) = P & (6, 5) = \frac{B}{4 Q} & (1, 4) = \frac{A Q}{B} & & (2, 2) = \frac{A B Q R}{C C P}, \\
 (2, 4) = Q & (6, 6) = \frac{A}{5 P} & & & \\
 (3, 3) = R & & & &
 \end{array}$$

§. 46. Quoniam autem aequationes primae, secundae ac tertiae classis etiam in hoc ordine valent, si in iis valores hic inuentos substituamus, perpetuo in aequationes identicas incidemus. Ita cum aequatio primae classis sit $(1, 2) (3, 1) = (1, 1) (2, 2)$, facta substitutione reperietur $(1, 2) (3, 1) = \frac{A A Q R}{C C}$; at vero $(1, 1) (2, 2)$ fit $= \frac{A A Q R}{C C}$, haecque identitas etiam deprehendetur, in tribus aequationibus secundae classis, atque etiam in sex aequationibus tertiae classis, quemadmodum calculum instituenti mox patebit.

§. 47. Simili modo haud difficile erit hanc inuestigationem ad ordines superiores extendere, neque tamen legem obser-

obseruare licet, secundum quam determinationes singularum formularum cuiusque ordinis progrediuntur. Interim tamen obseruasse iunabit, in ordine sequente sexto, ubi $n = 8$ et formulae occurrunt 28, eas omnes primo per quatuor formulas circulares: $(1, 7) = A$; $(2, 6) = B$; $(3, 5) = C$; $(4, 4) = D$; praeterea vero per has tres transcendentis: $(1, 6) = P$; $(2, 5) = Q$ et $(3, 4) = R$, determinari posse. Cum igitur quouis ordine determinatio singularum formularum, praeter formulas circulares, quae utique pro cognitis haberi possunt, etiam aliquot formulas transcendentis postulat, si saltem valores harum formularum vero proxime cognoscere voluerimus: methodus adhuc desideratur, istos valores proxime, veluti in fractionibus decimalibus, definiendi. Talem igitur methodum hic coronidis loco subiungemus.

Problema.

Proposita formula integrali cuiusque ordinis

$$S = \int \frac{x^{p-1} dx}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}},$$

a termino $x=0$ usque ad $x=1$ extendenda, inuestigare seriem conuergentem, quae istum valorem S exprimat.

Solutio.

§. 48. Cum fit

$$\frac{1}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}} = (1-x^n)^{-\frac{(n-q)}{n}},$$

facta euolutione huius potestatis binomii more solito, reperietur

$$\begin{aligned} \frac{1}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}} &= 1 + \frac{n-q}{n} x^n + \frac{n-q}{n} \cdot \frac{2n-q}{2n} x^{2n} \\ &+ \frac{n-q}{n} \cdot \frac{2n-q}{2n} \cdot \frac{3n-q}{3n} x^{3n} + \text{etc.} \end{aligned}$$

Noua Acta Acad. Imp. Sc. T. V.

P

Si

Si haec series ducatur in $x^{p-1} \partial x$ et integretur, prodibit

$$S = \frac{x^p}{p} + \frac{n-q}{n} \cdot \frac{x^{n+p}}{n+p} + \frac{n-q}{n} \cdot \frac{2n-q}{2n} \cdot \frac{x^{2n+p}}{2n+p} \\ + \frac{n-q}{n} \cdot \frac{2n-q}{2n} \cdot \frac{3n-q}{3n} \cdot \frac{x^{3n+p}}{3n+p} + \text{etc.}$$

quae series iam euanesceat posito $x=0$; vnde si ponamus $x=1$, valor quaesitus nostrae formulae fiet

$$S = \frac{1}{p} + \frac{n-q}{n} \cdot \frac{1}{n+p} + \frac{n-q}{n} \cdot \frac{2n-q}{2n} \cdot \frac{1}{2n+p} \\ + \frac{n-q}{n} \cdot \frac{2n-q}{2n} \cdot \frac{3n-q}{3n} \cdot \frac{1}{3n+p} + \text{etc.}$$

§. 49. Verum ista series, quicunque numeri pro literis n , p et q accipiantur, nimis lente conuergit, quam ut ex ea valores ipsius S saltem ad tres quatuorue figuras decimales satis exacte definiri queant; quamobrem aliam euolutionem institui conueniet, dum scilicet valorem quaesitum in duas partes resoluemus. Statuamus igitur:

$$\int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}} \left[\begin{array}{l} \text{ab } x=0 \\ \text{ad } x^n=\frac{1}{2} \end{array} \right] = P \text{ et} \\ \int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}} \left[\begin{array}{l} \text{ab } x^n=\frac{1}{2} \\ \text{ad } x=1 \end{array} \right] = Q,$$

atque euidens est fore $S = P + Q$. Nunc autem tam pro P quam pro Q haud difficulter series satis conuergentes exhiberi poterunt.

§. 50. Quod primum ad valorem P attinet, eum ex valore generali, quem supra pro S inuenimus, facile deriuabimus ponendo $x^n = \frac{1}{2}$, ita ut fit $x = \sqrt[n]{\frac{1}{2}}$ et $x^p = \frac{1}{\sqrt[n]{2^p}}$, quo

facio

facio

In qu
cunt;
futura
esse
que

statu

erit

do
subf

Qua
mar
mus

simi

facto pro P obtinebimus hanc seriem:

$$P = \frac{1}{\sqrt[n]{2^p}} \left(\frac{1}{p} + \frac{n-q}{2n} \cdot \frac{1}{n+p} + \frac{n-q}{2n} \cdot \frac{2n-q}{4n} \cdot \frac{1}{2n+p} \right. \\ \left. + \frac{n-q}{2n} \cdot \frac{2n-q}{4n} \cdot \frac{3n-q}{6n} \cdot \frac{1}{3n+p} + \text{etc.} \right).$$

In qua serie singuli termini plus quam in ratione dupla decrescunt; ita ut verbi gratia terminus decimus iam multo minor futurus sit quam $\frac{1}{1024}$, unde si ad partes millionesimas certi esse velimus, sufficeret calculum nequidem ad vigesimum usque terminum extendere.

§. 51. Cum deinde posuerimus

$$Q = \int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-q}}} \left[\begin{array}{l} \text{ab } x^n = \frac{1}{2} \\ \text{ad } x = 1 \end{array} \right],$$

statuamus $1 - x^n = y^n$, ut fit $Q = \int \frac{x^{p-1} \partial x}{y^{n-q}}$, tum vero

erit $x^n = 1 - y^n$, ideoque $x^p = \sqrt[n]{(1-y^n)^p}$, unde differentian-
do colligitur $x^{p-1} \partial x = -y^{n-1} \partial y (1-y^n)^{\frac{p-n}{n}}$, quo valore
substituto erit

$$Q = - \int y^{q-1} \partial y (1-y^n)^{\frac{p-n}{n}} \left[\begin{array}{l} \text{ab } y^n = \frac{1}{2} \\ \text{ad } y = 0 \end{array} \right].$$

Quando enim fit $x^n = \frac{1}{2}$, tum etiam erit $y^n = \frac{1}{2}$, at facto $x = 1$,
manifesto fit $y = 0$; quare si terminos integrationis permute-
mus, etiam signum ipsius formulae immutari debet, sicque fiet

$$Q = \int y^{q-1} \partial y (1-y^n)^{\frac{p-n}{n}} \left[\begin{array}{l} \text{ab } y = 0 \\ \text{ad } y^n = \frac{1}{2} \end{array} \right].$$

§. 52. Haec autem formula pro Q inuenta omnino
similis est illi, quam pro P inuenimus, hoc tantum discrimi-
P 2 ne,

ne, quod litterae p et q inter se sunt permutatae; quocirca, si integratio per seriem instituitur, proveniet sequens:

$$Q = \frac{1}{\sqrt[n]{2^q}} \left(\frac{1}{q} + \frac{n-p}{2n} \cdot \frac{1}{n+q} + \frac{n-p}{2n} \cdot \frac{2n-p}{4n} \cdot \frac{1}{2n+q} \right. \\ \left. + \frac{n-p}{2n} \cdot \frac{2n-p}{4n} \cdot \frac{3n-p}{6n} \cdot \frac{1}{3n+q} + \text{etc.} \right),$$

quae series aequae contingeret, ac praecedens pro P inventa. His autem duabus seriebus ad calculum reuocatis semper erit valor quaesitus $S = P + Q$.

Corollarium 1.

§. 53. Iste calculus plurimum contrahetur iis casibus, quibus est $p = q$, tum enim fiet $P = Q$, hisque casibus, quibus $S = \int \frac{x^{p-1} \partial x}{\sqrt[n]{(1-x^n)^{n-p}}}$, valor istius formulae ab $x = 0$ ad $x = 1$ extensae erit

$$S = \frac{2}{\sqrt[n]{2^p}} \left(\frac{1}{p} + \frac{n-p}{2n} \cdot \frac{1}{n+p} + \frac{n-p}{2n} \cdot \frac{2n-p}{4n} \cdot \frac{1}{2n+p} \right. \\ \left. + \frac{n-p}{2n} \cdot \frac{2n-p}{4n} \cdot \frac{3n-p}{6n} \cdot \frac{1}{3n+p} + \text{etc.} \right).$$

Corollarium 2.

§. 54. Quoniam igitur in singulis ordinibus nonnullae huiusmodi formulae (p, p) occurrunt, statim atque valores aliquot huiusmodi formularum fuerint ad calculum decimalem reuocati, quoniam formulae circulares per se sunt notae, ex iis valores omnium reliquarum formularum eiusdem ordinis assignare licebit.

Exem-

Exemplum.

§. 55. Proposita sit formula ordinis primi, vbi $p=q=2$

et $S = \int \frac{x \partial x}{\sqrt[5]{(1-x^3)}}$. Series igitur pro S inuenta erit

$$S = \sqrt[5]{2} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{6} \cdot \frac{4}{12} \cdot \frac{1}{8} + \frac{1}{6} \cdot \frac{4}{12} \cdot \frac{7}{18} \cdot \frac{1}{11} + \frac{1}{6} \cdot \frac{4}{12} \cdot \frac{7}{18} \cdot \frac{10}{24} \cdot \frac{1}{14} + \text{etc.} \right).$$

Subducto autem calculo reperitur

$$S = 0,54325 \times \sqrt[5]{2} = 0,68445,$$

qui ergo est valor formulae $(2, 2)$ in ordine 1mo §. 22. vbi inuenimus $(2, 2) = \frac{A}{P}$, ita vt iam sit $P = \frac{A}{(2, 2)}$. Est vero

$A = \frac{2\pi}{3\sqrt{3}} = 1,20918$, hinc erit $P = 2,22582 = (1, 1)$, unde in fractionibus decimalibus ternae formulae ordinis primi erunt $(1, 1) = 2,22582$; $(1, 2) = 1,20918$; $(2, 2) = 0,68445$. Hocque modo etiam omnes formulas sequentium ordinum euoluere licebit.